

KRONIKA 2014

Charakteristika roka:

V spoločenskom živote našej obce bol rok 2014 rokom dvojnásobne volebným:

25. januára si občania v mimoriadnych voľbách zvolili nového starostu Vladimíra Stančíka. Zástupcom starostu so stal Branislav Bies a predsedníčkou Komisie pre školstvo, kultúru, telovýchovu a šport Zdenka Jakubcová.

15. novembra sme v riadnych komunálnych voľbách opäť volili starostu a tiež nových poslancov Obecného zastupiteľstva. Pre voľby starostu obec zaregistrovala dvoch kandidátov – Vladimíra Stančíka (za SMER) a Pavla Hučka (NOVA). Kandidáti pre voľby poslancov Obecného zastupiteľstva: Jaroslav Barančin, Zdenka Jakubcová, Lucia Balážová, Ľubica Hučková, Lenka Fábry-Bunčiaková a Jaroslav Malek. Počet zvolených poslancov vzhľadom na počet obyvateľov je 5.

Výsledky volieb 15. novembra:

Starostom obce sa stal Vladimír Stančík.

Poslanci: Jaroslav Barančin, Zdenka Jakubcová, Lucia Balážová, Ľubica Hučková a Jaroslav Málek.

Rok 2014 bol rokom volebným i celoštátne, do funkcie nastúpil nový prezident Andrej Kiska, volili sme si aj europoslancov, o tieto voľby bol však malý záujem. Koncom roka prebehli búrlivé scény v parlamente, veľkým problémom politickej scény bola odhalená korupcia v zdravotníctve.

Aj svet prežíval v tomto roku veľa nepokojov, bojovalo sa v Iraku, Sýrii, v Izraeli, ale aj blízko nás na Ukrajine. Dôsledkom bol aj čiastočný výpadok plynu z Ruska. V tomto roku bolo vo svete ako následok humanitárnej krízy až 50 miliónov utečencov. Ďalšou pohromou roka bola ebola, smrteľná choroba, ktorá vypukla v afrických krajinách a hrozil jej prenos aj do Európy.

Počasie, príroda:

Tak ako sme v roku 2013 boli s počasím spokojní, tento rok bol horší – od januára nebola takmer žiadna zima, snehu minimálne, mrazy tiež takmer žiadne a tak si lyžiari zimu neužili. Na druhej strane obyvatelia sa vôbec nenatrápili s odpratávaním snehu, spokojní boli cestári a vodiči áut. Marec bol príjemný, teplý, najteplejší na posledné desaťročia, príroda sa rýchle rozvíjala, kvitli kvety, lietalo veľa včiel i čmeliakov. Veľká noc – po 18. apríli bola tiež pekná a pomerne teplá s typicky aprílovým počasím, striedalo sa slnko a mrholenie. V záhradách sme sadili prvú zeleninu, ovocné stromy zakvitli, očakávali sme dobrú úrodu. Poľnohospodári však čoskoro zistili, ako veľa škodcov zimu prežilo, že kto nebude hojne používať chemické postreky, bude mať úrodu slabú - ako povedali niektorí znalci – bude mať „ekologické nič“. Po zlej zime nasledovalo ešte horšie leto – veľmi málo slnka a príliš veľa dažďov, mrholenia, oblakov, kúpaliská zostali nevyužitú. Okrem suchšej etapy v júni (Medard prišiel predčasne v máji), pršalo takmer každý deň, polievať zeleninu takmer nebolo potrebné, tak veľa dažďovej vody ako padlo v tomto roku si obyvatelia ani nepamätajú. Podľa meteorológov bolo počas tohto leta len 13 slnečných dní, teda rekordne málo. Aj to ovocie, ktoré na stromoch zostalo, podliehalo hnilobe a opadávalo. Ani na psychiku – najmä starších ľudí takéto počasie nebolo dobré. Ešte šťastie, že naša obec Hrašné je na kopci a záplavy nám nehrozia. Podobne aj Hodulov Vrch, Polákov Vrch a ďalšie osady. Zvláštne bolo i to, že tráva zostala hustá a jasnozelená ako na jar - po celé leto až do zimy. Bolo ju potrebné veľa krát kosiť, ale sušila sa ťažko. Umenie bolo na jeseň vybrať zo zeme (vlastne z blata) zemiaky, hoci úroda bola dobrá, často ich poškodila hniloba. Po prvý raz sme videli aj nových škodcov – v máji počas kvitnutia jabloní prileteli obrovské roje zvláštnych čiernych múch (niečo medzi muchou a komárom) a v niektorých častiach chotára po nich zostali stromy bez ovocia. Aj pestovateľská pálenica v Hrašnom mala veľmi slabú sezónu. 29. októbra sa ukázal prvý nočný mrazík, ale potom sa oteplilo, nasledoval mimoriadne teplý a slnečný november, bolo možné dokončiť jesenné práce, porať či porýľovať záhrady a pripraviť sa na zimu. Cez deň stúpali teploty na okolo 15 stupňov Celzia i viac a v noci klesli na 7 – 10 stupňov. Martin – 11. novembra „na bielom koni“ neprišiel, naopak, stále bolo príjemne teplo a slnečno. Aj Vianoce sa začali bez snehu, na druhý sviatok vianočný sa však zima predsa len ukázala v plnej kráse, pekne nasnežilo a prišli aj mrazy. Krásne zimné počasie vydržalo až do konca roka 2014.

Štatistika:

Počet obyvateľov obce Hrašné k 22.8. 2014 (teda počas prípravy volieb do orgánov samosprávy 15. 11. 2014) bol 470. K 31.12. to bolo už 476 obyvateľov. Za rok 2014 bol teda prírastok obyvateľov o 25. Teraz sa už naplno ukázali prvé výsledky múdrej a odvážnej bytovej politiky, ktorú rozbehol minulý starosta Peter Hučko. Tak ako si to predstavoval – s výstavbou bytových domov prichádzajú do obce i nové mladé rodiny.

Demografické zmeny počas roka:

Počet prihlásených – 38, z toho 24 dospelých, 14 detí.

Odhlásilo sa 6 občanov.

Narodilo sa 5 detí: Claudia Biesová, Ria Hanicová, Sofia Ochodnická, Roman Ochodnický a Filip Pospiech.

Zomrelo 7 obyvateľov: Pavel Hučko, Štefan Štefík, Mária Pišojová, Ján Málek, Anna Málková, Ján Šurin, Milan Marônek.

Dôchodcov je v našej obci 126. Detí do 15 rokov 45 (30 dievčat, 15 chlapcov), mládež vo veku 15 – 18 rokov 11 (2 dievčatá, 9 chlapcov), dospelých 420 (199 žien, 221 mužov). Priemerný vek obyvateľov Hrašného bol v roku 2014 46,08 roka.

Hospodárenie:

Plnenie rozpočtu za rok 2013 bolo podľa hlavného kontrolóra obce Kvetoslavy Jurášovej a tiež podľa audítora bez výhrad. Zostatok v sume 97 786,87 bol použitý na tvorbu rezervného fondu. (zápis OcZ 28.3. 2014)

Na rok 2014 bol schválený rozpočet v sume 678 520 eur (rovnaká je suma príjmov i výdavkov). Na konci roka bola príjmová časť rozpočtu 698 555,87eur, teda 103, 84 percent plnenia. Výdavky boli 668 247,09 eur, teda 99, 34 percent. Zmeny rozpočtu počas roka sú zverejnené na internetovej stránke obce.

Vzhľadom na zhoršenú finančnú situáciu obce (následkom zmeny zákona, podľa ktorého sa príjem obce zo Skládky odpadov Hrašné - Kostolné znížil z 50 percent na 10 percent, čo znamená pokles z 10 000 eur na 1 000 eur) prijalo zastupiteľstvo úsporné opatrenia. Znížená bola dotácia na činnosť TJ Slovan Hrašné na 2000 eur a pre Dobrovoľný

hasičský zbor na 600 eur. Z finančných dôvodov bol zo služieb obce prepustený Ján Cigánek. Pre Jednotu dôchodcov obecné zastupiteľstvo schválilo dotáciu 300 eur ročne. Na rok 2015 bol schválený rozpočet 667 160 eur.

Budovanie obce:

Veľkým stavebným projektom obce, ktorý vytvára predpoklad na ďalšie zvýšenie počtu obyvateľov a omladenie Hrašného sú bytové domy. V súčasnosti je do užívania odovzdaných 16 bytov, t. j. 4 bytové domy A – D po 4 byty. Posledné 2 bytové domy E a F sa dokončujú, kolaudácia je naplánovaná na máj/jún 2015 a následne budú byty odovzdané do užívania nájomníkom. Spôsob financovania bude zhodný ako pri výstavbe domov A – D.

Napriek veľkej dopravnej vyťažnosti sú cesty v obci v „slušnom“ stave – časť hlavnej cesty v októbri dostala nový asfaltový povrch (vjazd do obce od Starej Turej).

Život v obci:

V kultúrnom dome, ktorý by už veľmi potreboval rekonštrukciu, pokračovali tradície stretnutí obecného zastupiteľstva s jubilujúcimi občanmi a tiež stretnutí k mesiacu úcty k starším občanom. Stretnutie s jubilantmi bolo 27. júna s príhovorom starostu, vystúpením detí z materskej školy, ktoré s deťmi pripravila riaditeľka Lýdia Rapantová a učiteľka Monika Hučková, s darčekom, pohostením i kultúrnym programom. Na akordeóne hral p. Kurtiš. Stretnutie k mesiacu úcty k starším občanom bolo 24. októbra v kultúrnom dome. Nechýbalo pohostenie, vecné darčeky a kultúrny program – o hudbu sa postaral Pavol Bako.

Jednota dôchodcov pod vedením predsedníčky Emílie Malkovej bola veľmi aktívna, výbor základnej organizácie zasadal v tomto roku štyri razy. Akcie: vo februári bola prednáška o chorobách v starobe, v marci oslava MDŽ s vlastným programom, v apríli zájazd na výstavu Záhradkár do Trenčína, v máji sa zúčastnili na stavaní mája, v júni bol športový deň na Starej Myjave, 18. júla – sa členovia zišli na ihrisku pri tradičnom táboráku, 24. júla boli na zájazde na kúpalisku Vincov les pri Sládkovičove. Pred pamiatkou zosnulých bol kurz aranžovania smútočných kytíc, 10. novembra spoločné zdobenie medovníkov

a v decembri Mikulášske stretnutie spojené s výročnou členskou schôdzou.

V roku 2014 štyrom členom vybavili týždenný liečebno-rekondičný pobyt v Trenčianských Tepliciach a v Nimnici.

Dobrovoľný hasičský zbor v Hrašnom má teraz 11 žien a 8 mužov. Trénerom je Pavol Mateják, jeho zástupcom Dušan Kubánek. V roku 2014 absolvovali všetky kolá IKHS – Inovecko-karpatskej hasičskej ligy a najmä družstvo žien bolo úspešné, pribudli im do zbierky 3 trofeje – poháre: za 2. miesto v okresnom kole, 1. miesto zo súťaže o pohár starostu v Cetune a na 3. priečke za umiestnili na súťaži v Bašovciach.

30. augusta bol na ihrisku v Hrašnom športový deň, na ktorom predviedli 4 družstvá dobrovoľných hasičov ukážky starého i nového spôsobu hasenia požiarov. Starí páni z Hrašného skončili na 2. mieste.

V Hrašnom bolo už veľa dopravných nehôd, ale najtragickejšia sa stala v júni tohto roka, na zákrute pri areáli Poľnohospodárskeho družstva. Po zrážke linkového autobusu s kamiónom s prívesom pribudol pri ceste kríž – vodič autobusu nehodu neprežil.

Na našom cintoríne je opäť niekoľko nových hrobov, smutné je, že dva z nich patria mladým mužom – na mozgovú príhodu zomrel Ján Šurin a samovraždu spáchal 25 ročný Milan Marônek.

Školstvo, služby:

Nie každá obec sa môže pochváliť, že si udržala materskú školu, naša obec áno, a je to úspešná MŠ, stále má plný stav detí, v školskom roku 2013 – 2014 to bolo 14 detí. Vedenie materskej školy pripravuje pre deti zaujímavé aktivity – chodia na výlety, pripravujú programy ku Dňu matiek a pre jubilantov obce, absolvovali kurz plávania, mali karneval, boli sa pozrieť ako sa varí tradičný slivkový lekvár. Riaditeľkou MŠ je Lýdia Rapantová, učiteľkou Monika Hučková. Fotografie z akcií uverejňujú na internetovej stránke obce.

Veľmi dobré služby ponúka i miestna pošta, seniori väčšinou ešte nepoužívajú platobné karty, nemajú účty v bankách a po dôchodky si chodia na poštu. Dostať tu kúpiť niekoľko druhov novín, časopisov, ale i žreby lotérií, pohľadnice a pod.

Park pri kultúrnom dome bol v tomto roku pekne upravený, o údržbu parku, chodníkov a cintorína sa starajú zamestnanci obce Ján Urbančík, Vladimír Galandák a Martin Mikulec podľa pokynov starostu obce.

Dovoz obedov pre seniorov pokračoval i v roku 2014, jedlo je kvalitné a je oň záujem. Do miestnej reštaurácie si mobilní občania prídu po obedy sami, majú ich už pripravené v obedároch, tých majú na výmenu 2 sady. Nevládnym rozvezie obedy opatrovatelka - pracovníčka obecného úradu Zdenka Pražienková. V roku 2014 sa starala o 16 občanov.

Predajňa potravín stále ponúka základný sortiment primeraný veľkosti obce – chlieb, pečivo, mliečne výrobky, mäso, údeniny, ryby, zelenina, drogéria, ale i krmivo pre psíkov a mačky. Pre možnosť porovnania cien uvádzam niekoľko položiek: chlieb – niekoľko druhov, napr. 900 gramový zemiakový stojí 1.05 eura, 900 gramový pšenično-ražný 0.99 eura, 800 gramový pšenično-ražný bzinský 1.25 eura, rožok stojí 7 centov. Mlieko polotučné vrecúškové stojí 0.69, trvanlivé 3,5% v krabici 0,77, vajcia 10 kusov 1.29, tvaroh polotučný 300 gr. 1,70, maslo tradičné 250 gr. 1.72, minerálna voda Mitická 6 x 1,5 litra 3,48 a za 50 centov možno kúpiť vždy v utorok regionálny časopis Kopaničiar-expres.

Niekoľkokrát ročne bývajú predajné akcie v kultúrnom dome – s ponukou cenovo výhodného tovaru – od oblečenia, obuvi, galantérie až po drobnosti pre domácnosť. Častejšie chodia so svojim sortimentom súkromní podnikatelia, ktorí po ozname v miestnom rozhlase pol hodiny predávajú svoj tovar na parkovisku pri reštaurácii a potom sa presunú ďalej. Takto predávajú obuv, oblečenie, drogériu, v lete zeleninu, ale aj sliepky a na jeseň ovocné stromčeky na výsadbu.

Komunálny odpad sa vyváža každé 2 týždne, železo, nebezpečný odpad a plasty podľa schváleného harmonogramu niekoľkokrát ročne.

Najväčšia firma v Hrašnom - Herbex aj v tomto roku sledovala účinky bylín a ponúkala nové i osvedčené výrobky. 70 percent používaných bylín pochádza zo Slovenska, 30 percent zo zahraničia. Novinkou je, že vzhľadom na nariadenie Európskej únie môžu na obaloch výrobkov uvádzať len tie účinky bylín, ktoré prešli notifikačným procesom a nie všeobecne známe pozitívne účinky. Zákazníci si musia účinky bylín zistiť v literatúre alebo na internete. Vzhľadom na často sa meniacu legislatívu má s tým Herbex prácu i náklady navyše. Stále však spolupracujú s odborníkmi napríklad z Vysokej školy poľnohospodárskej a z Vysokej školy farmaceutickej. Veľký záujem je napríklad o Urologický čaj, Urologický čaj s brusnicami, Zázvorový čaj s pomarančom, Zázvorový čaj s limetkou, Pečeň a žlčník, Rakytník s echinaceou, Menopauza s ďatelinou, Silybum s mäťou, Srdce a cievy, Obličky

s rakytníkom, Slim a Drink, ovocné šumienky a ďalšie. Pribudli aj BIO čaje.

Menšie firmy na Hrašnom sú: VZ Metal-ex, Pestovateľská pálenica Akvavita, autoservis ELKON, pneuservis Duga, Martin Mateják – stavebné práce.

Šport:

Futbalisti Slovan Hrašné zimovali na prvej priečke tabuľky III. triedy – Juh. Na jar však veľmi dobre zabojovali a vrátili sa do vyššej súťaže. Bola to zásluha nového realizačného tímu s novozvoleným predsedom Jaroslavom Zmekom a najmä hráčov, z ktorých najlepšimi strelcami boli Vilo Polák s 11 gólmi, Maroš Zmeko so 6 gólmi a Majo Bachorík, Marek Sadloň a Majo Mička s tromi gólmi. Veľkou oporou mužstva bol aj brankár Michal Perička. V júni 2014 po víťaznom zápase s Jablonkou už oslavovali postup do VII. ligy – Juh. Túto veľkú udalosť v histórii futbalu v Hrašnom oslávili ohňostrojom i pečeným prasaťom. Predseda ObFZ Trenčín Ivan Gróf odovzdal hráčom pohár za postup.

12. júla sa na ihrisku konal 1. memoriál Petra Hučku - bývalého starostu obce, športového nadšenca, zaslúžilého funkcionára miestneho futbalového mužstva i člena Rady ObFZ Trenčín. Bolo to výborne zorganizované podujatie s účasťou starostov z okolitých obcí, primátora Myjavy i primátora Nového Mesta nad Váhom, s bohatým programom i možnosťami občerstvenia. Nechýbal guláš, stánky s klobásami, cigánskou, atrakcie pre deti – skákací hrad, jazda na koňoch, sokoliar, ukážky práce hasičov, tombola a napokon futbalový turnaj. Pred turnajom zástupcovia klubov a hostia položili kvety na hrob Petra Hučka. Víťazom turnaja sa stal MFK Stará Turá (Kostolné), Hrašné skončilo na peknom 2. mieste. Dokonca i počasie sa v tento deň vydarilo, bolo pekne, slnečno.

Jesenná časť súťaže bola pre TJ Slovan Hrašné náročná, zo septembrového 4. miesta v tabuľke VII. ligy - Juh sa do 15. kola v polovici novembra posunuli na 10. miesto. Dorast Hrašného sa stále drží na predposlednom mieste súťaže I. triedy - Juh.

Obecný úrad:

Pracovníci obecného úradu:

Vladimír Stančík – starosta

Elena Malková – samostatný odborný referent pre ekonomické a samosprávne činnosti – má na starosti mzdy, účtovanie, rozpočet, poplatky za odpady a psov, výkazy, voľby a iné.

Mgr. Petra Šimková – odborný administratívny pracovník – v jej náplni práce sú dane z nehnuteľností, opatrovateľská služba, registratúrny denník, služby obce – fakturácia, správa bytoviek, pohrebiská, ohlášky drobných stavieb, verejné obstarávanie, atď.

Kvetoslava Jurášová – hlavný kontrolór

Ďalšími zamestnancami sú:

Anna Lukáčová – kuchárka v materskej škole

Edita Hrašná – upratovačka

Ján Urbančík – šofér Kuka vozu, pomocné obecné práce

Martin Mikulec – vývoz ZKO, pomocné obecné práce

Vladimír Galandák – vývoz ZKO, pomocné obecné práce

Zdenka Pražienková – opatrovateľka, pomocné obecné práce

Komisie obecného zastupiteľstva:

1. Komisia finančná a správy obecného majetku (predseda Jaroslav Barančin, členky Monika Hučková, Elena Malková)

2. Komisia školstva, kultúry, telovýchovy a športu (predseda Mgr. Ľubica Hučková, členovia Milan Jakubec, Monika Hučková)

3. Komisia bytová, výstavby a rozvoja obce (predseda Zdenka Jakubcová, členovia: Jaroslav Barančin, Kvetoslava Jurášová)

4. Komisia sociálnych vecí (predseda Mgr. Lucia Balážová, členky: Mgr. Ľubica Hučková, Monika Hučková)

5. Komisia pre ochranu verejného záujmu (predseda Mgr. Lucia Balážová, členovia Jaroslav Malek a Jaroslav Barančin)

Pri spracovávaní konceptu kroniky obce boli použité štatistické údaje obecného úradu, záverečný účet obce za rok 2014 a zápisnice obecného zastupiteľstva.

Kronikársky záznam bol prerokovaný a schválený obecným zastupiteľstvom uznesením č. dňa .

Doplňky a pripomienky boli do kronikárskeho záznamu dopracované.

Mgr. Marta Balážová
kronikárka obce

Vladimír Stančík
starosta obce